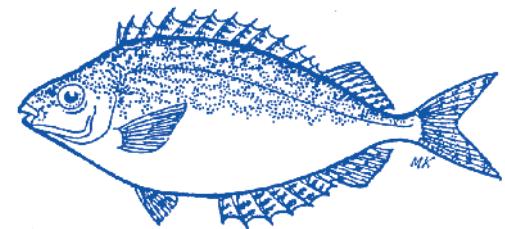

#02

Piko

Rabbitfish (Siganidae)

Blu piko
Streamlined spinefoot
(*Siganus argenteus*)

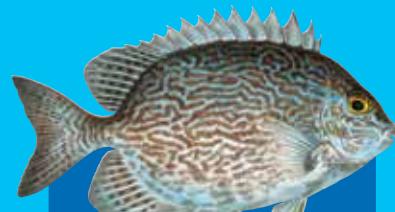
Tofe piko
Goldspotted spinefoot
(*Siganus punctatus*)

Piser piko
Little spinefoot
(*Siganus spinus*)

Smos piko
Mottled spinefoot
(*Siganus fuscescens*)

Weflaen piko
Vermiculated spinefoot
(*Siganus vermiculatus*)

Spisis mo distribiusen

Famli blong ol piko we nem blong olgeta i Siganidae i gat 28 spisis insaed long wan genus, mo komon nem blong hem i rabbitfish.

Olgeta oli kat smol maot, mo bodi blong plante long ol spisis ia wan paten olesem maze i kavremap olgeta. I gat ol ples we i holem posen we i stap long ol nil blong fin. Posen ia i save givim wan nogud soa. Piko i stap plante ova long Indian Osen wetem Pasifik Osen.

Ples we fis i stap long hem mo kakae blong hem

Ol bigfala piko oli stap plante long ol maot blong riva, lagun mo salo korel rif long taem blong dei.

Plante spisia blong piko oli stap mekem grup mo oli kakae tugeta ova long bigfala eria blong si gras. Impoten ples blong stap laef long saekol blong laef blong piko hemi ol ples we oli grup tugeta blong mekem pikinini.

Kakae blong piko hemi nalumllum blong solwota mo si gras mo, olesem ol blu fis, oli ting se olgeta i protektem korel from ol plant ia we i save kilim korel taem oli kavremap hem. I luk se olgeta oli stap kakae long ol bed blong si gras oltaem. From plante fis blong rif oli kakae piko, olgeta oli impoten fis long food web blong korel rif.

#02

Piko Rabbitfish (Siganidae)

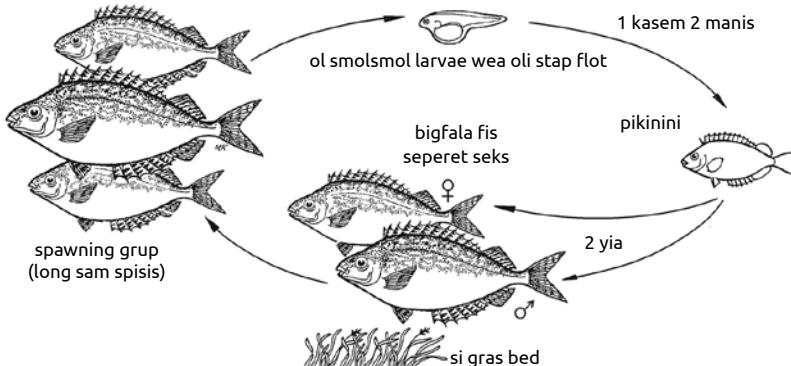
Riprodaksen mo saekol blong laef

Ol piko oli gat man fis mo woman fis mo oli gru kwiktaem lelebet. Defren spisis maet oli rere blong mekem pikinini taem oli gat 1 o 2 yia (taem longfala blong olgeta i kasem 15 cm.) mo oli save kasem wan longfala blong ova long 40 cm.

Klosap evri spisis i save gat wan longfala sison brid wetem ol smolsmol spawning activiti olsem oli spawn mo stop blong sam dei afta oli spawn bakegen, we i folem saekol blong mun, plante taem long taem blong niumun. Olgeta oli go long ol bigbigfala grup blong mekem pikinini (long spawning aggregation), plante taem long wan ples we oli save go aot long open solwota.

Maet wan woman piko (♀) i save putum haf milian go kasem 2 milian eg, mo olgeta sperm blong ol man piko (♂) i fetalaesem olgeta. Ol eg ia we i fetalaes oli stak long bottom blong sowota bifo oli brok blong letemaot ol smolsmol larvae (bebe piko we oli no form gud yet). Olgeta oli flot long solwota blong 1 kasem 2 manis; aot long evri wan taosen bebe piko we i no fom gud yet, anda long wan nomo i save laef blong gro i kam wan pikinini piko.

Ol pikinini piko plante taem oli grup tugeta blong kasem bed blong si gras, kaen grup ia oli kolem bait ball. Aot long evri hundred pikinini piko, anda long wan bae i save laef blong 2 yia o mo bifo hemi save kam bigwan blong mekem pikinini.

Fasin blong kasem piko

Piko oli save kasem long ol defren wei blong fising:

- Yusum spia long naet taem fis i stap kwaet nomo, i no muv, long bed blong si gras.
- Gill net mo beach seine oli stap yusum blong kasem ol grup blong fis we oli stap kakae mo long taem we oli grup blong spawn.
- Ol net we hol blong olgeta i smol, ol cast net mo ol seine net oli stap yusum blong kasem ol bait ball o grup blong ol pikinini piko.
- Huk mo laen wetem bet oli stap yusum, no mata we piko i kakae ol plant nomo.

Plante piko ol fisa oli kasem long taem we oli stap long grup blong mekem pikinini (long spawning aggregation). Kaen fising ia i no gud from i save mekem namba blong fis i go daon plante. Minim se namba blong ol fis we oli mekem pikinini i go daon mo oli bonem smol namba blong fis blong kasem long fiuja.

Ol kaen fasin blong manejmen we yu save jusum

I gat sam kaen fasin blong manejmen we oli bin yusum wetem piko.

Oli bin yusum ol minimam saes limit long plante aelan blong Pasifik be i no klia se kaontri i save mekem sua se ol fising komiuniti we i stap long wan longfala kos laen i save folem wan nasonal rul olsem. Oli bin putum ol limit long hamas fis yu save kasem, be fasin ia i no gat gudfala pepos sapos komiuniti i no plan blong salem ol fis.

Long sam komiuniti oli blokem ol fisa blong no fis long naet wetem spia from i isi tumas blong tekem ol fis taem oli stap slip long si gras.

Long sam eria, ban long gill net we komiuniti i putum hemi bin protektem ol piko from oli no save tekem tumas long taem we oli muv blong go long ples blong spawn mo long taem we oli grup tugeta blong spawn. Be blong blokem gill net fising blong oltaem hemi save spolem ol fisa from ol bigfala piko (sem mak wetem ol malet) oli had tumas blong kasem wetem ol nara metod. Nara wei blong kontrolem, hemi blong ristiktim yus blong ol gill net wetem ol smol hol tru long wan limit long saes blong hol blong net blong mekem sua se i no smol tumas.

Blong mekem wan tabu eria maet i alaoem ol namba blong fis blong go antap be i no protektem olgeta fis taem oli go aot long tabu eria blong go blong spawn mo long taem we oli stap tugeta blong mekem pikinini blong olgeta sapos i no gat eni nara fasin blong protektem olgeta.

Plante long ol fising komiuniti oli gat sam lokol save long taem mo ples blong spawning mo ol infomesen ia i minim se oli save yusum ol manejmen opsen ia:

- Putum ban long fising long eria we ol piko oli stap spawn (mekem pikinini) long hem, blong soem se komiuniti i gat sam kontrol long ol spawning site we maet i stap aot lelebet long olgeta.
- Putum wan ban long fising long taem we ikat fulap piko i stap mekem pikinini, we maet i minim se oli mas stopem fising blong smol taem insaed long evri wanwan manis from sam spisis oli luk se oli grup tugeta blong mekem pikinini long taem blong niumun.

Yu save putum wan long tufala o tufala tugeta fasin blong manejmen (antap) wetem wan ristikten long saes blong mesh blong net mo long sem taem protektem ol lokol si gras bed. Maet hemia i bes samting we komiuniti i save mekem blong mekem sua se fiseriss blong piko i stenebol.

